

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund

Bekæmpelse af arbejdsløsheden, ikke mindst blandt unge, anses af socialdemokratiet for at være en hovedopgave for folketinget. I forrige samling søgte og fik den socialdemokratiske regering tilslutning til uddannelses- og beskæftigelsesfremmende forslag, herunder jobskabelsesloven. Nærværende lovforslag må ses i sammenhæng med jobskabelsesloven og det forslag til en ungdomsgaranti, der er fremsat i folketinget i januar 1983.

Der eksisterer inden for landbrugets primærproduktion et stort potentiale med hensyn til mulighed for at oprette nye arbejdspladser. Således har der i forbindelse med den stadige koncentration på større enheder kunnet konstateres en stigende arbejdsmæssig belastning af landbrugets udøvere.

Det er derfor naturligt i denne situation at interessere sig for muligheden for at øge antallet af beskæftigede inden for landbruget. En forøget beskæftigelse inden for især den animalske produktion vil endvidere have en positiv effekt inden for følgeindustrier såsom transport, forarbejdning m.v.

Socialdemokratiet foreslår derfor, at der gennemføres en speciel indsats inden for landbruget ved etablering af en beskæftigelsestilbudsordning, hvorefter der i større omfang end i dag kan oprettes arbejdspladser til udbygning og opretholdelse af landbrugets primærproduktion. Der er ved forslaget taget hensyn til erhvervets særlige struktur med mange små selvstændige arbejdsgivere.

2. Beskæftigelsestilbud

I nærværende forslag er der lagt vægt på en tilpasning af den administrative opbygning svarende til landbrugets specielle forhold, således at beskæftigelsestilbuddene bliver hurtigt og effektivt udbredt inden for landbrugserhvervet.

For ordningen gælder, at arbejdet, der er omfattet af beskæftigelsesloven for landbruget, skal udføres i primærproduktionen i den enkelte landbrugsbedrift. Ydes tilskuddet på denne måde, vil

det medføre et større udbud af meningsfyldt arbejde samt på længere sigt medvirke til opretholdelse af en produktion, som måske ellers ville være nedlagt. Opretholdelse og udbygning af primærproduktionen er et nødvendigt led i den generelle beskæftigelsessituation. Det sikres gennem loven, at der er tale om nye arbejdspladser.

Det er hensigten med loven, at der gives mulighed for ansættelse af tilskudsberettiget arbejdskraft i landbrugsbedrifter, også selv om der ikke er tale om en produktionsudvidelse, men alene om opretholdelse af en eksisterende produktion, samt for vedligeholdelse af det eksisterende produktionsapparat.

Formålet er at skabe mulighed for en arbejdsmæssig aflastning dels for ældre landmænd med en traditionel enmandsbedrift, dels for de landmænd, der de senere år har investeret i et større produktionsapparat. Når der i loven gives mulighed for tilskud ved opretholdelse af en given produktion, er der hermed taget hensyn til de landmænd, der af arbejdsmæssige grunde påtænker at nedskære produktionen. Ved oprettelse af en ny arbejdsplads vil lovens bestemmelse være opfyldt, og produktionen kan fortsætte på uændret niveau.

Ordningen vil give mulighed for besættelse af stillinger til f.eks. følgende:

- Forefaldende arbejde i forbindelse med pasning af husdyr og markarbejde.
- Etablering og retablering af indhegninger.
- Vedligeholdelse af staldanlæg, markveje, skel og læhegn.
- Oprydning.
- Rensning af vandløb, skadedyrsbekæmpelse.

Der vil i øvrigt ikke være begrænsninger med hensyn til, hvilke af landbrugets arbejdsfunktioner der berettiger til tilskud, når blot der er tale om oprettelse af nye arbejdspladser.

Som initiativtagere til beskæftigelsesaktiviteter inden for landbruget tænkes især på forpagtere og selvstændige landmænd, der ansætter medhjælpere direkte i deres bedrift.

Det forventes, at både ældre landmænd, for hvem arbejdet er blevet for tungt, samt yngre land-